

Sara De Bondt

Grafisch ontwerper, docent aan KASK Gent

Sara De Bondt heeft als grafisch ontwerper een onwrikbare positie verworven in het culturele domein. Tot haar opdrachtgevers behoren V&A Museum, Barbican Centre, Tate en BOZAR. Ze is leidinggevende aan een klein team in haar onafhankelijke ontwerpstudio. Daarnaast vervulde ze gastdocentschappen en doceerde ze aan het Royal College of Art. Tegenwoordig is ze docent aan het KASK in Gent. (bron: [Henry Van De Velde Awards](#), [Sara De Bondt Studio](#))

“Wikipedia speelt een belangrijke rol voor studenten en onderzoekers. Het is vaak een eerste aanknopingspunt bij onderzoek, en voor jonge ontwerpers die op zoek zijn naar voorbeelden om zich in te herkennen, kan representatie cruciaal zijn.”

Sara De Bondt © Sara De Bondt

Hoewel ik tijdens mijn opleiding grafisch ontwerp aan Sint Lukas Brussel eind jaren 1990 geen enkele vrouwelijke praktijkdocent had, dacht ik als student en beginnende ontwerper dat genderongelijkheid niet meer aan de orde was. Maar toen ik in 2010 werd geïnterviewd voor het boek *How to Be a Graphic Designer Without Losing Your Soul*, gingen de helft van de vragen over het feit dat ik een vrouw ben in plaats van over mijn werk, terwijl de mannelijke geïnterviewden het rustig konden hebben over hun prestaties. Op dat moment besepte ik dat er een probleem was, en ben ik met twee medewerkers een onderzoek naar genderbalans in grafisch ontwerp gestart. We zijn beginnen tellen hoeveel vrouwen en mannen afstudeerden, jobs vonden in studio's of zelfstandigen werden, en hoeveel daarvan opgenomen werden in professionele organisaties, publicaties, tentoonstellingen, congressen, prijzen, jury's en artikels. In 2012 hebben we onze bevindingen gepresenteerd in laspis in Stockholm. We hadden de cijfers omgezet in datavisualisaties, wat de feiten nog meer choquerend maakte. Hoewel elk jaar meer meisjes dan jongens afstuderen in grafisch ontwerp, is hun representatie in het veld totaal onevenredig. In 2019 is de Amerikaanse beroepsorganisatie AIGA tot een gelijkaardige conclusie moeten komen na haar inventarisatie van internationale congressen. De grafieken zijn consulteerbaar op de blog *Eye on Design*.

Tijdens het samenstellen van de tentoonstelling *Off the Grid* vorig jaar in Design Museum Gent, was het voor mij heel belangrijk om dit negatieve patroon niet te herhalen. Daarbij was de tekst van Martha Scotford, "Messy History vs Neat History" heel inspirerend, waarin ze ervoor pleit om de geschiedenis "vuil" in plaats van "proper" te maken. Een nette geschiedenis focust op de biografieën van succesvolle, solitaire ontwerpers, terwijl een rommelige geschiedenis openstaat voor anderen: werknemers, office managers, stagiairs, echtgenotes, partners, leraren, critici, historici, en andere configuraties. Het is een manier om het veld en haar geschiedenis open te trekken.

Wikipedia speelt een belangrijke rol voor studenten en onderzoekers. Het is vaak een eerste aanknopingspunt bij onderzoek, en voor jonge ontwerpers die op zoek zijn naar voorbeelden om zich in te herkennen, kan representatie cruciaal zijn. Samen met mijn studenten aan KASK School of Arts schrijven we al enkele jaren Wikipedia artikels over grafisch ontwerpers in België. Ofschoon er steeds interesse was om artikels over vrouwen aan te maken, zaten we regelmatig vast, omdat informatie moeilijk te vinden kan zijn. Dankzij de vele partners in het Women Wiki Design-project en de inhoudelijke en technische ondersteuning van het Vlaams Architectuurinstituut en Wikipedia is het dit jaar voor de eerste keer gelukt om eens enkel over vrouwelijke ontwerpers te schrijven.